

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Ingrid Guldbrand

010-2245664

Beslut
2018-10-04

Diarienummer
600-35607-2018

Sida
1(4)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Styrdokument för implementering av den nationella livsmedelsstrategin i Västra Götalands län

Den nationella livsmedelsstrategin (med sikte mot år 2030) antogs av riksdagen 2017. Det är en livsmedelsstrategi som omfattar hela livsmedelskedjan.

Av den följer att Länsstyrelsen, bland många andra, ska verka för en livskraftig regional livsmedelsproduktion. I Västra Götalands län finns sedan ett flertal år tillbaka ett regionalt program för livsmedel och gröna näringar som tagits fram utifrån Västra Götalandsregionens (VGRs) utvecklingsstrategi VG2020. Både den nationella strategin såväl som VGRs program lyfter fram en långsiktigt hållbar livsmedelsproduktion som grund för en livskraftig livsmedelskedja. Strategin och programmet är i stora delar kompatibla och vi samverkar för att de ska stämma överens även med nya program som siktar bortom 2020.

Länsstyrelsens regionala styrdokument bygger på den nationella strategin och vårt uppdrag som länsstyrelse. Viktigt att notera är att det inte är en ny regional strategi. Dokumentet visar snarare på den gemensamma färdriktningen och kopplingarna mellan den nationella strategin och den regionala nivån. Detta för att underlätta samarbeten mellan regionala aktörer.

Vår vision är en långsiktigt hållbar regional livsmedelsproduktion som baseras på, tillvaratar och utvecklar de förutsättningar som finns i Västra Götalands län.

Länsstyrelsen har som uppdrag att arbeta för en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar utveckling. En hållbar livsmedelsproduktion, i alla dess delar, är en förutsättning för att målen i Agenda 2030 ska uppnås och för att kommande generationer ska kunna ta över ett samhälle med goda förutsättningar.

Länsstyrelsen har också tydliga uppdrag inom frågor som rör samhällsskydd och beredskap. Detta är områden som är tätt förknippade med livsmedelskedjan och en tryggad livsmedelsproduktion.

För att definiera hållbarhet använder sig Länsstyrelsen av tre utmaningar som ett hållbart lantbruk och en hållbar livsmedelsproduktion behöver arbeta för:

- **Ökad befolkning och minskade arealer** -Det blir fler invånare i Sverige, i Europa och på jordklotet i stort. Ytorna med jordbruksmark som lämpar sig för produktion av mat, energi och fibrer är inte bara begränsade, de minskar som en följd av exploatering. För att klara av att producera mer med denna begränsning behöver ytornas nyttjas mer resurseffektivt men även resurserna som helhet behöver nyttjas mer effektivt, i hela kedjan.
- **Miljöpåverkan från lantbruket och livsmedelsproduktionen** – Miljöpåverkan är stor inom alla led i kedjan från jord till bord (och därefter) även om det är i primärproduktionen som den största påverkan finns. Generellt behöver livsmedelsproduktionen ge så lite negativ miljöpåverkan och så mycket positiv miljöpåverkan som möjligt.
- **Beroende av ändliga resurser** – I nuläget är produktionen i vitala delar beroende av ändliga resurser. Livsmedelsproduktionen behöver arbeta för mer förnyelsebara energikällor och ett mer effektivt utnyttjande av resurserna i stort.

Med utgångspunkt i dessa utmaningar definieras två principer som leder till hållbar utveckling. Dessa är **resurseffektivitet** och **minskad negativ miljöpåverkan**. Långsiktighet och god djurvälstånd är andra viktiga villkor för att vårt arbete idag ska hålla långt bortom år 2030.

En långsiktigt hållbar livsmedelsförsörjning är en förutsättning för en hållbar utveckling för samhället i stort. Inte minst visar livsmedelsproduktionen på vikten av kopplingarna mellan stad och land i många avseenden. I en cirkulär och hållbar ekonomi är livsmedelsproduktionen avgörande. Produktionen behöver baseras mer på förnybara resurser och med ett större fokus på naturgivna förutsättningar.

Utifrån vårt uppdrag har Länsstyrelsen valt att i arbetet med livsmedelsstrategin lägga särskilt fokus på hållbar livsmedelsproduktion som främjar en ökad biologisk mångfald. Länsstyrelsen prioriterar i sitt uppdrag kopplingar till primärproduktion och en kortare livsmedelskedja där avståndet mellan producent och konsument minskas.

Länsstyrelsens roll som offentlig myndighet spänner över många sakområden. I vårt arbete för en utveckling av företag och samhället i stort ingår också arbete med tillsyn, regler och villkor. Länsstyrelsen har rollen att samordna alla statliga myndigheters verksamhet i länet. I den rollen behöver vi arbeta för att regler och villkor ska hanteras och bedömas utifrån ett

helhetsperspektiv. Det är viktigt att vi i arbetet med livsmedelskedjan ser just till hela kedjan och hur vi i olika skeden kan påverka hanteringen från jord till bord. Regler och villkor ska säkerställa att vi får en livsmedelsproduktion som är säker ur både ett hälso- och hållbarhetsperspektiv. Lagstiftningen tillför mervärden som en hög djurvälstånd och begränsningar i användningen av hälso- och miljöfarliga ämnen men måste också se till möjligheterna för tillväxt och en ekonomiskt hållbar produktion.

Precis som i många andra branscher, är otillräcklig tillgång till arbetskraft med rätt kunskap en flaskhals också inom stora delar av livsmedelskedjan. Möjligheten till utbildning och kompetensutveckling är central för utveckling och tillväxt både inom primärproduktionen och förädlingen. Kopplat till kunskap hör också frågan om rätt teknik och innovationer.

För Västra Götalands län utgör även fisket och vattenbruket med tillhörande förädlingsled en viktig del av livsmedelskedjan. En hållbar livsmedelsproduktion, inom den blå näringen, förutsätter levande hav, sjöar och vattendrag.

I Västra Götalands län arbetar många aktörer sedan tidigare med att gemensamt stärka livsmedelskedjan. Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen, kommuner och andra aktörer arbetar med att implementera livsmedelsstrategins mål på olika sätt och i olika sammanhang.

Länsstyrelsens styrdokument syftar till att fortsätta bygga på det som redan görs och ge förutsättningar för nya åtgärder och samarbeten. Detta med de tre ovan nämnda utmaningarna som grund.

De direkt riktade ekonomiska medel som finns tillgängliga att söka för insatserna finns i första hand inom Landsbygdsprogrammet där den regionala handlingsplanen för landsbygdsprogrammet styr.

Det finns fortsatt goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar livsmedelsproduktion i Västra Götalands län. Detta styrdokument ska underlätta arbetet att nå detta.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat, efter föredragning av enhetschef Ingrid Guldbarnd. I den slutliga handläggningen har även avdelningschef Marie Andreasson deltagit. Ärendet har också hanterats i Länsstyrelsens ledningsgrupp.

[Lisbeth Schultze]

[Marie Andreasson]

[Ingrid Guldbarnd]

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

